

8308

III

Recenzja:

Władysław Daisenberga: Filozofia Leibniza

v
e
f
n
m
n
r
c
v
n
n
n
g
n
n
c
s
t
n
s
b
G
L
p
j
n
n

Filozofia Leibniza. Namiat D. Włady-
sław Dąbrowski. Warszawa 1875. Karta.
Demoula, str. 107 r. 8 w.

Książka, która namyślamy legomiesię,
cenne sprawozdanie nasze, dyrektora si-
gni ścisłej porcji, które jedynak tak si-
nochołko, w sądach swoich, że kaci skawo-
ni są nożem, przeogłaliśmy je, a pod jego-
no, mino, Tu po pięciu latach słowności
nawet najostrejsze nagany krytyków my-
dają się zupełnie nieporównywalne. Bo
chwała oulawa mi moim słowem "Dzie-
wucha nego ubogiemu, ora, a cała praca-
nych, chwała, jestem, nie powiata, jest-
nak ani, myśln krytycznego, ani, wio-
meina filozoficznego, ani, nowości, jemu-
go powiata i przemysłowa sprawa, o to-
ny, zamierzasz pisać. Ustal, ten ten jest
najważniejszy, i w zawiadunku, cała, pra-
ca. Jeżeli, nowe dyspozycja, porządna i
ścisła argumentacja są, powiata, ani
bez, mo, pisać, być, nie można, to ca-
ste filozoficznego przedmiotu, dozna-
się, nie, pięciu, kto, nie, pragnie, to-
bie, w wysobin, słowni. —

Wniosek do rzeki monografii, o filozofii
Leibniza, spróbowa, się, czytelnik, ki, ka-
późna go autor, napisał, z życia i po-
jem, Duchem, i wielkiego filozofa, a potem
wykonalny, powiata, systemu, jego, ka-
wizję, a przeobraż, jego, wpływ, na, praca-

rekanowić, jego prace w przyszłości, sam system
mówiłoby w głównych najważniejszych rzeczach.
Idę bowiem do na temat, tak powiadamy przez
słowo do stronie poświęca, powinienem przyjąć
mnie ich potrzebę obrócić na stworzenie systemu
mniejszej części będzie próżną karpocudzi. Za
miał tego zwolnić autor od sł. b2 a i do 82. Do
nam przyjął Monadologii, pod pretekstem, że
mniejszą widnym obrócić Leibnizowego my
slenia. Jednakże tak postępowanie nie godziło
się żadnym sposobem, bo nieorganizmem
wcielaniem obcego dzieła szanowny autor
przerwał ciągłość własnego wykładu i
niezrozumiał. Dopiero się dysproporcji, która
właściwie niewłaściwa praca stanowi błąd
pięta, przez monografię. I potem nie jest ona
obliczona na większą publikację, najmniej
zaś na polską, która z przystankiem 90 innych
monografii nie dnieć żadnego przyrostu.
Pobieżne bowiem liczące komentarzy, nie
mają słów, aby z niej wyobaczyć obraz
Leibnizowego systemu i wykonać zwięzłych
leżących o monadach z teologią Leibniza, z je
go etyką, psychologią i filozofią, naturą. W
najgorzej razie mogła monadologia być
świadczeniem na koniec, nieco obciętym,
to prawda, ale nie porównywalną by angielski
mistrz.

Na pozostałych 30 i kilku słowach
cała ta się nie jedyną powiedzieć o Leibnizie
i przez jakąś taką ekonomii doświadczenie
anglikańską prawną, autor jednak z praca
właściwie pisał, najnowszą, która się

Smucę odległe, ja nawet nie mające związku
z głównym przedmiotem. Wskazując na przykład
wiedzę o myśleniu, co miał na myśli, ile pa-
rzy ciekawym przedmiotem się najwłaściwiej, nie bojąc
żadnym sposobem mógł być jedynie doświadczeniem.
Tak na str. 46 rozprawiając o nowożytnym
głównie o filozofii powierza to stron straszenia
Dzieła Lurda. Brutto. Della causa, principio
ed uno. Pytam, w jakim celu? No i co to
maś obchodzi, że i Brutto rozstrzyga na spie-
nowe. Kiedyż sem Spinoza był rzeczywiście
patykiem, ile Leibnitsa figurę i mato się
przekonywać do nowożytnego. Istnieć powinna
za wielkich trudów, bo ma poświęcony sobie
obokem natężyć. Str. 37 do 45, gdzie nawet
dowiadujemy się o pierwotnych jego myślach
nawet, które wprawdzie niewątpliwie ma
a Leibnitsa. A jak gdyby tego jeszcze nie
było, Długie, drugi raz autor go rozstrzyga od
str. 55 do 61.

Przy tej okazji wypadać, że chociaż
czytając książkę stron 10 (25-35), ale analiza
jego Rozmyślań dotarła się skrócić na jedną
stronnicę. Liczne pomniejsze nielasy także nie
mają do rzeczy, np. str. 2-5, str. 11 i 12, str.
22, str. 97 i 98. Postrach się, że i do Leib-
nitsa miejsca prawie nie pozostawia i w re-
cy samemu mato się dowiadujemy o jego filozofii.

Tak niefortunnie rozstrzyga, gdzie
żak w owych słowach wprowadzić błędny się od
jednej nieporozumienia do drugiej, świadcząc
bardzo niekorzystnie o filozoficznym auto-
rze i widowni. I tak prawie w jakimś filozo-
fie, trzeba samemu wprawić filozofem i tak.

7
a może mi wyjechać, Dobre, chrześcijańskie
całości, szuka na nich przede wszystkim oświe-
cenia budowa samodzielnego myślenia. Przen
dużymśbitem zaś przystane już jasne, o fi-
lozofii pogłębienie, a tego sobie autor Polak
nie wyrobił niemiędzy, że jeśli innym aut.
nie pójdzie na przykładzie lub Platonem,
tak nam niewolenników filozofii lub me-
tefryki Chrylstusowej, nie można z tego my-
nie karzutu, gdy eswianamy się bieramy,
Kowo za nauka, miśka i nadego (str 14).
Na takie postawienie kwestyi bardzo się
zgódzić, bo pragnąc udanie się do jakich
filozofum nie jest sprawa, gdzie lubym
pałki, a potem Chrylstus nie wykladał filo-
zofii, nie karzył szabły. Do którejby się napi-
sać można, jak niegdys karzeżami
do szabły Hegla lub Schlegla. Prawda
jest, że można w piórnem amacem
ścienstwo, narzwać maska, filozofia,
bo daję całkowicie pogląd na świat i na
masy pieknie przykryły bytu. Wtedy
jednak naukowy filozofii amacem
zbyt obok, którego autor nie ma,
je, bo wciąż mówi o filozofii i religii,
jako dwóch odrębnych światach, których
pogodzenie było jednym z głównych zadań
Leibnisa. Wskazano zaś amacem jest man-
ka o pieknych przykrywach, o ile przyro-
nem światem budowlanego rozumienia
je można. Co nie jest przytępnym rozumie-
niem, a raczej do filozofii, mówię zaś i myślenia

[illegible]

potrudni i kochadnie Europy a Dalekowz.
Nurem powodemem, ameli w Kuiserech.
Na str. 12 jest mowa o filozofii Chalancha,
na, podraz gdy Chalanchon byl Douge li
chym praprotetykiem i chyba kadebiony
paluyolym mniemac go moze w histori
filozofii. Na str 22 spolykamy sie z drw
nem pamiekanem roznym wypadkam
fanalixmu a legolnem wyrozkami, a
mieluxne ubolewanie nad memoratw.
Sciz, wiekszej epoki, ktorej drisiej wy
wied ustronem w niem nie maly puzi.

Konieczny ten przeklad ciekawem
od Kryciem, ze swa, sympatya, doktryna
auktwa, ktora go ucalila od marnego po
genistich, kawduka Leibnity uderwa
mi sie w rym polskosci. Domagajz,
cy sie praw duozet. Podobno puchotki
z kubiemiastich, ale formula ta xnaach.
Drozy kochu, w Czechach, jku praxia
nawego filozofa byl kompletnym kie
mem, sam kas Leibnity przez cate zycie
gonczym ustronizy sie meinizem pa
tryate. Gaby a resata wyglad jego proz.
slalo kilka krypty cy polskij, cy ore
skiej, cy roszce luraekij. Kwi, me po
umum, jost maza, byc xrodtem melafi
zyemym puzje. Dziel Polaka cyxlej
Kwi polskosc me choni od alwinu, ore
go miety. wiele jku puzytatow mamy,

